

ALGEMEEN

Vraag 1

Waarom een kapverordening c.q. kapbeleid ?

De gemeente is mede verantwoordelijk voor de "groene" kwaliteit van de leefomgeving. Groen en bomen in de openbare ruimte, op zichtbare ruimte (van de openbare weg), maar ook particuliere terreinen zijn van essentieel belang voor de leefbaarheid in de gemeente. Om de kwaliteit van onze gemeente in stand te houden is het van belang dat in ons beleid wordt aangegeven hoe we willen omgaan met landschapselementen en bomen. Bomen zijn nodig voor het welzijn en de gezondheid van de bevolking. Niet te vergeten heeft onze 'groene' kwaliteit een economische waarde binnen de vrijetijdseconomie. Het doel is om meer toeristische bestedingen te realiseren.

Een gemeenteraad is bevoegd om verordeningen vast te stellen. Verordeningen bevatten regels waarin iedereen zich moet houden. De Kapverordening is een gemeentelijke regelgeving die aan het gemeentebestuur een middel geeft om zijn landschapselementen- en bomenbeleid vorm te geven. Met deze bevoegdheid kan de gemeenteraad aan burgemeester en wethouders verzoeken om uitvoering te geven aan het gemeentelijk beleid.

Vraag 2

Is de gemeente altijd het loket voor mijn vragen over een houtopstand ?

Op grond van de Boswet stelt de gemeenteraad vast wat de grenzen zijn van de bebouwde kommen. Die grenzen gelden alleen voor de toepassing van de Boswet. Het is een andere grens dan de begrenzing, die wordt aangeduid met bebouwde komborden en die is vastgesteld op grond van de Wegenverkeerswet.

Voor bossen en houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet, niet zijnde erven en tuinen, die deel uitmaken van een zelfstandige eenheid groter dan 1000 m² of 1000 m² of meer beplantingen bestaande uit meer dan 20 bomen, moet u mogelijk een melding doen bij de provincie. Er geldt dan een herplantplicht in het kader van de Boswet. Als dit in uw geval niet van toepassing is, heeft u mogelijk nog wel een vergunning van de gemeente nodig op grond van de gemeentelijke Kapverordening.

Op de vraag of de Boswet of de Kapverordening van toepassing is, kan het gemeentelijk loket een antwoord geven.

Vraag 3

Wat is het verschil tussen een kapvergunning, aanlegvergunning en omgevingsvergunning ?

Wanneer moet ik welke activiteit aanvragen?

De kapvergunning is de oude benaming van een omgevingsvergunning voor een activiteit bedoeld in artikel 2.2. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De aanlegvergunning is de oude benaming van een omgevingsvergunning voor een activiteit bedoeld in artikel 2.1. Wabo.

Of en waarvoor precies een aanlegvergunning is vereist moet worden opgezocht in het bestemmingsplan (of in een voorbereidingsbesluit). Of een kapvergunning is vereist, moet worden opgezocht in de kapverordening. Als een aanlegvergunning is vereist, hoeft niet tevens een kapvergunning te worden aangevraagd. Dat staat in artikel 4, lid 7 van de kapverordening.

Als op grond van een gemeentelijke verordening een vergunning nodig is voor het vellen van een houtopstand dus voor het kappen van hout -, moet die vergunning worden aangemerkt als een vergunning op grond van de Wabo. Ook voor andere activiteiten, zoals bouwen, het aanleggen van een uitweg, het aanleggen van een werk of het afwijken van een bestemmingsplan is soms een omgevingsvergunning nodig. Al die activiteiten kunnen desgewenst in één keer worden aangevraagd, zodat voor een bepaald project maar één keer vergunning hoeft te worden aangevraagd.

Maar als u alleen een houtopstand wilt vellen, heeft u alleen een omgevingsvergunning voor de activiteit "vellen van een houtopstand" nodig.

Vraag 4

Wat zijn de kosten van een kapvergunning ?

De legeskosten zijn vastgelegd in legesverordening 2015. De legeskosten van een omgevingsvergunning alleen voor de activiteit vellen van een houtopstand bedragen € 100.

BOMEN

Vraag 5

Hoe meet ik de dikte van de boom ?

Op een hoogte van 1.30 m vanaf het maaiveld rondom de stam, 2 manieren om te meten:

- Doorsnede bepalen (duimstok/rolmaat)
- Omtrek bepalen (meetlint / rolmaat); $2 \pi r$ of $\pi \times$ de diameter (doorsnede van 40 cm) = $2 \times 3.14 \times 20$ of $3,14 \times 40 = \text{ca. } 125 \text{ cm}$

Vraag 6

Hoe herken ik een eik, (haag)beuk, linde, es en iep

Vele websites geven voldoende info om bomen te herkennen, o.a. de site: www.bomen-determineren.com

Uiteraard is de gemeente bereid om met u de herkenning te doen, hiervoor kunt u contact opnemen met de Afdeling Klant Contact Centrum: gemeentehuis Tubbergen 0546-628000 / gemeentehuis Dinkelland, 0541-854100

Vraag 7

Welke boom mag ik zonder vergunning kappen ?

1. Bomen die onderdeel uitmaken van een landschapselement, welke uitsluitend als een verzorgingsmaatregel (dunning) ter bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand worden beschouwd;
2. Solitaire bomen (niet binnen een landschapselement) met een diameter dunner dan 40 cm gemeten op 1.30 m hoogte vanaf het maaiveld rondom de stam;
3. Solitaire bomen (niet binnen een landschapselement) met een diameter dikker dan 40 cm gemeten op 1.30 m hoogte vanaf het maaiveld rondom de stam en niet behoren tot de soort:
 - a. haagbeuk (*Carpinus betulus*),
 - b. beuk (*Fagus sylvatica*),
 - c. zomereik (*Quercus robur*),
 - d. wintereik (*Quercus petraea*),
 - e. hollandse linde (*Tilia x europaea* / *Tilia x vulgaris*),
 - f. winterlinde (*Tilia cordata*),
 - g. zomerlinde (*Tilia platyphyllos*),
 - h. hollandse iep (*Ulmus x hollandica*) en
 - i. gewone es (*Fraxinus excelsior*).

Op de website van de gemeente is een opsomschema te vinden waar u zelf kunt zien of u een vergunning nodig heeft en welke instantie hiervoor bevoegd gezag is.

Vraag 8

De storm van afgelopen weekend heeft er voor gezorgd dat de eik op mijn perceel scheef staat.

Ik ben bang dat hij op mijn schuur valt. Mag ik hem direct weghalen?

Indien er sprake is van opheffing acute gevaarstelling of een vergelijkbaar spoedeisend belang is de mogelijkheid om de boom zonder vergunning weg te halen. Dus: Ja, artikel 4, lid 6 van de Kapverordening. Gemeente kan naderhand de verplichting opleggen tot herplanten.

Vraag 9

Ik woon binnen de bebouwde kom en heb een prachtige eik in mijn achtertuin, moet ik hiervoor een vergunning aanvragen?

Als u die wilt kappen, moet u een omgevingsvergunning voor de activiteit vellen van een houtopstand aanvragen als deze eik een diameter van 40+ cm heeft op 1,30m hoogte vanaf het maaiveld rondom de stam. Wanneer de stamdiameter van de boom kleiner is dan 40+ cm vanaf het maaiveld rondom

de stam is geen omgevingsvergunning nodig. Wanneer de eik onderdeel uitmaakt van een landschapselement is altijd vergunning nodig tenzij sprake is van een dunning.

Vraag 10

De gemeente wil in het buitengebied bomen kappen. Deze bomen zijn voor mij erg waardevol.

Dit doen ze zonder vergunning. Is blijkbaar niet nodig. Wat kan ik doen. Wat kan ik eisen?

Voor de gemeente gelden uiteraard ook de regels uit de kapverordening. Uitgaande dat hiervoor geen omgevingsvergunning is vereist, bestaat er geen mogelijkheid om bezwaar te maken. Uiteraard kunt u altijd in gesprek gaan met de gemeente om te zoeken naar een oplossing.

Vraag 11

De beuk in mijn voortuin is zo groot geworden en de wortels zo groot, dat de stoeptegels omhoog komen. Mag ik hem vellen?

Voor het vellen van een beuk met een diameter van 40+ cm op 1,30 m hoogte vanaf het maaiveld rondom de stam is een vergunning voor nodig. Als die wordt geweigerd, is het in beginsel mogelijk om de gemeente te vragen om een (schade)vergoeding toe te kennen op grond van artikel 17 in de Boswet. Burgemeester en wethouders beslissen op een verzoek om schadevergoeding. Dat staat in artikel 7. Schadevergoeding van de Kapverordening.

Vraag 12

Ik heb last van de boom van de buurman. Mag ik een kapvergunning aanvragen ?

Het antwoord is nee, die boom is van de buurman. Die mag u niet zomaar kappen. U heeft voor het kappen in elk geval toestemming van de buurman voor nodig. Want u heeft niets aan een kapvergunning als u de boom toch niet mag kappen.

Of een boom ergens mag staan, is geregeld in het Burgerlijk Wetboek. In principe zijn bomen hoger dan 2 meter niet toegestaan binnen 2 meter tot de erfgrans, tenzij de situatie al langer dan 20 jaar bestaat. En dan moet de buurman de boom weghalen. Dan mag u hem nog niet zelf weghalen. Een boom dikker dan 40 cm zal overigens doorgaans wel ouder zijn dan 20 jaar.

Vraag 13

Mijn buurman wil zijn boom tussen onze huizen kappen. Ik ben het daar niet mee eens. Wat kan ik doen ?

Of de boom gekapt wordt, beslist in eerste en laatste instantie niet de gemeente. Dat beslist de eigenaar. De meest voor de hand liggende oplossing is daarom om te gaan praten met de buurman.

Maar in sommige gevallen is een gemeentelijke vergunning vereist om een boom te mogen kappen. Dan mag uw buurman niet kappen, als hij niet eerst een vergunning heeft gekregen. Als een vergunning is vereist en die vergunning is verleend, kunt u die beslissing van de gemeente aanvechten. U heeft het recht hetzij

- om een bezwaarschrift in te dienen bij burgemeester en wethouder, als de reguliere Wabo-voorbereidingsprocedure is gevolgd; dan wel
- om in beroep te gaan bij de rechtbank, als de openbare voorbereidingsprocedure is gevolgd. Maar dan moet u wel tijdig een zienswijze hebben ingediend tegen de ontwerpvergunning die eerder ter inzage heeft gelegen.

Een vergunning die uitsluitend of mede betrekking heeft op het vellen of doen vellen van houtopstand treedt niet eerder in werking dan op de dag na afloop van de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift. Als een vergunninghouder niet bereid is om te wachten met het vellen van de boom tot op het bezwaarschrift is beslist, kan de bezwaarmaker de rechtbank vragen om de vergunning te schorsen.

Staat de boom precies op de perceelgrens dan bent u mede-eigenaar (artikel 5:20 sub f Burgerlijk Wetboek). In dat geval moet ook u instemmen met het kappen van de boom. Maar als de boom niet op de perceelgrens staat, dan is uw toestemming niet nodig.

Vraag 14

Wat is een herplantplicht?

De door de overheid opgelegde verplichting om na velling van bomen op dezelfde plaats nieuwe aan te planten. Bij de compensatieplicht bij het vellen van solitaire bomen moet er rekening mee worden gehouden dat de compensatie moet plaatsvinden op elk geval niet al te ver weg van de

oorspronkelijke plaats van de boom. Indien niet ter plaatse kan worden herplant, dan kan de herplantplicht elders plaatsvinden. Met inachtneming van art. 2 lid 2 in de kapverordening dient invulling te worden gegeven aan het belang van:

- Natuur- en milieuwaarden;
- Landschappelijke waarden;
- Ecologische waarden;
- Cultuurhistorische waarden;
- Waarden van stads- en dorpschoon;
- Waarden voor recreatie en leefbaarheid.

Voor landschapselementen geldt dat ook elders mag worden herplant, zelfs buiten de eigen gemeente, als de aanleg van een nieuw landschapselement het landschapstype ter plaatse versterkt.

Vraag 15

Moet ik de compensatie zelf betalen als dit in de vergunning is opgenomen ?

Ja, u moet de compensatie zelf betalen. Bij de kapvergunningaanvraag dient een compensatieplan worden aangeleverd. Als er geen compensatieplan is, wordt geen kapvergunning verleend. De gemeente besluit over de kapvergunning en daarmee het compensatieplan. De verantwoordelijkheid voor het maken van een compensatieplan en ook de kosten voor het opstellen van het compensatieplan zijn voor rekening van de aanvrager.

Vraag 17

Kan ik zelf compensatie eisen voor het vellen van voor mij waardevolle bomen, die niet mijn eigendom zijn ?

Herplant is geregeld in het gemeentelijk kapbeleid voor wat betreft aantallen, soorten en locatie. Als burger kunt u niet op voorhand eisen stellen aan de herplant. Echter indien een belanghebbende het niet eens is met de opgelegde herplant is er een mogelijkheid tot het indienen van een bezwaarschrift. Beter is om eerst in gesprek te gaan met de aanvrager en/of gemeente.

LANDSCHAPSELEMENTEN

Vraag 18

Wat wordt bedoeld met een landschapselement ?

Landschapselementen zijn de bouwstenen die samen de structuur van het landschap bepalen. Verschillen in aard, hoeveelheid en samenhang van landschapselementen dragen bij aan de karakteristieke kenmerken van het landschap. Landschapselementen in Dinkelland en Tubbergen bestaan uit

- hakhout;
- een houtwal of -singel;
- boomgroep;
- een (erf)bos;
- een bomenrij.

Vraag 19

Welke handelen worden verstaan onder een dunning ?

Dunning is een vorm van kappen, dat wordt toegepast om het voortbestaan van de houtopstand te bevorderen. Met het oog op onderhoud kan het namelijk wenselijk zijn dat één of meerdere bomen worden gekapt, bijvoorbeeld om andere bomen meer ruimte te geven.

Binnen een (erf)bos of boomgroep blijft bij dunning de kroonprojectie van het geheel voor ten minste 60% gehandhaafd en is binnen drie jaren weer sprake van een aaneengesloten kronendak. Ook bij een bomenrij kan dunning worden toegepast als verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende bomen. Bij periodiek onderhoud van een houtwal en/of houtsingel kan dunning van enkele overstaanders bijdragen aan meer zonlicht voor verjonging. Dunning kan ook worden toegepast om een houtopstand gecontroleerd om te vormen tot hakhout.

Vraag 20

Wat is hakhout ?

Hakhout is van oudsher een typische vorm van gebruiksbos en stamt al uit de Romeinse tijd. Bomen worden zodanig bij de grond afgezaagd om opnieuw uit te lopen. Na enkele jaren worden de uitlopers geogst, waarna de cyclus opnieuw begint. Het geogste hout wordt gebruikt als brandhout, rijshout, paalhout en steeds vaker als biobrandstof voor groene stroom. Dynamische hakhoutbossen zijn een belangrijk leefgebied voor allerlei planten- en diersoorten. Voor de instandhouding is periodiek onderhoud noodzakelijk d.m.v. het afzetten tot op de stobbe zodat deze weer uitlopen.

Vraag 21

Wat wordt verstaan onder het afzetten van hakhout ?

Bij hakhout worden de stammen van een boom afgezet (zagen of hakken). De boom gaat dan opnieuw groeien en krijgt dan meer stammen. De plant lijkt dan een beetje op een struik. Hakhout wordt om de zoveel tijd afgezet en het hout werd vroeger voor meerdere doelen gebruikt. Steeds meer wordt hakhout onderhouden en wordt het behoud van hakhout belangrijk gevonden. Hakhout maakt onderdeel uit van het landschap van Twente.

Vraag 22

Wanneer is het een houtwal en wanneer een houtsingel ?

Een houtwal of houtsingel is een geheel of gedeeltelijk aan de natuur overgelaten erfafscheiding, vaak tussen weilanden. Het is goed om te weten dat er een verschil is tussen een houtwal en een houtsingel. Een houtwal bestaat uit een wallichaam, met daarop bomen en struiken. Een houtsingel heeft geen wallichaam. Voor de instandhouding van zowel een houtwal als een houtsingel is periodiek onderhoud noodzakelijk.

Vraag 23

Wat wordt verstaan onder een wallichaam ?

Het wallichaam is de aardenwal afkomstig van grond van de naast gegraven greppel of sloot. Het hoogteverschil tussen greppelbodem en bovenkant wallichaam bedraagt soms enkele meters. Houtwallen zijn vroeger om verschillende redenen aangelegd; ze dienden als veekering, leverden hout, windbeschutting en vormden zichtbare grenzen. Een houtwal kenmerkt zich door de aanwezigheid van een wallichaam en onderscheidt zich daarmee van bijvoorbeeld een houtsingel. Deze houtwallen moesten er voor zorgen dat wild, maar ook loslopend vee, in de direct aangrenzende bossen van de bouwlanden te houden.

Vraag 24

Wat is verschil tussen een erfbos, solitaire boom, bomenrij en boomgroep ?

Tot de jaren vijftig was Noordoost Twente een "lapjesdeken" van kleine landbouwgronden, omringd door houtwallen, schrale hooilanden, vochtige heiden, broekgebieden en vennen. Slingerende beken en stroompjes doorsneden het gebied. In regenrijke periodes kon het water moeilijk weg. Met overstromingen waren de inwoners vertrouwd. Tussen 1955 en 1970 werd het grootste deel van dit eeuwenoude landschap herverkaveld.

De erfbossen rondom de boerderijen zijn belangrijk voor het erf ter bescherming voor stormen maar betekenen ook een status van de eeuwenoude boerderij. Een erfbos bestaat veelal uit dikke bomen met ondergroei en maken onderdeel uit van het totale Twentse erf. De grootte van het erfbos symboliseert de leeftijd van de erven en de maatschappelijke betrokkenheid. Veel boeren zijn trots op hun erfbossen.

Een solitaire boom is vaak een streekeigen loofboom die vrijuit groeit en zo min mogelijk wordt gesnoeid. De boom staat alleen en vormt geen onderdeel van een singel of een houtwal. Solitaire bomen dragen bij aan een aantrekkelijk en afwisselend landschap. Ze zijn sterk beeldbepalend en dienen vaak als schaduwplek voor vee.

Een bomenrij bestaat uit drie of meer bomen. Bomenrijen zijn vaak zeer bepalende elementen in het landschap, met een grote verscheidenheid aan vormen. Veelal langs perceelgrenzen en langs paden. Vrij in het veld staan of langs een watergang, schouwpad, weg of anderszins, tezamen herkenbaar door hun onderlinge afstand en gelijksoortigheid als een lijnvormig element.

Een boomgroep komt veelal voor in een parkachtige omgeving maar ook rondom karakteristieke gebouwen als monumentaal geheel. Het betreft een verzameling van drie of meer bomen, visueel als samenhangend element herkenbaar.